

GROTE STERNS *STERNA SANDVICENSIS* VERWIJDEREN EISCHALEN
EN DODE KUIKENS UIT DE KOLONIE
*SANDWICH TERNS REMOVE EGG SHELLS AND DEAD CHICKS
FROM THE COLONY*

ERIC W.M. STIENEN, ALLIX BRENNINKMEIJER & PIET G.M. VAN TIENEN
DLO-Instituut voor Bos- en Natuuronderzoek, postbus 23, 6700 AA Wageningen

Observations of Sandwich Terns removing eggshell fragments are reported. On one occasion a dead chick was seen to be carried away from the colony. This is not a common behaviour in Sandwich Terns, but it seems to be functional because eggshells and dead chicks may attract predators and may be a source of infections.

Van veel vogelsoorten is bekend dat ze eischalen en faeces uit het nest verwijderen. Op die manier wordt het nest schoongehouden van mogelijke infectiebronnen. Zeevogels, die vaak dicht opeen in grote kolonies broeden en die bovendien hun faeces en eischalen niet uit de nesten verwijderen, hebben vaak te kampen met parasieten (Feare *et al.* 1995, Boulinier & Danchin 1996). Ook Grote Sterns *Sterna sandvicensis* staan niet bekend als bijzonder 'schone' vogels. De kolonies van deze sterns zijn enkele weken na de eileg volkomen wit gekleurd van de uitwerpselen. Na het uitkomen van de eieren is de kolonie bovendien bezaaid met resten van uitgekomen eieren en dode kuikens. Tijdens het broedseizoen van 1996 op Griend zagen we echter tot tweemaal toe dat een Grote Stern een lege eierdop uit het nest verwijderde. Op 8 juni zagen we bovendien een adult dat met een dood kuiken van enkele dagen uit de kolonie wegvloog. Eischalen, dode en verzwakte kuikens trekken de aandacht van predatoren, zoals Kokmeeuwen *Larus ridibundus*. Vaak zijn het enkele gespecialiseerde meeuwen die eieren en kuikens van Grote Sterns eten. Veen (1977) demonstreerde experimenteel dat de meeuwen in eerste instantie geen aandacht schonken aan uitgestalde eieren. Pas na een leerperiode van enkele dagen veranderden sommige Kokmeeuwen in gespecialiseerde predatoren. Grote Sterns zouden door eischalen en dode kuikens uit de onmiddellijke omgeving van het nest te verwijderen kunnen voorkomen dat Kokmeeuwen aangetrokken worden. Bovendien zou zo de kans op infecties voor de uitgekomen jongen beperkt kunnen worden.

Boulinier T. & Danchin E. 1996. Population trends in Kittiwake *Rissa tridactyla* colonies in relation to tick infestation. *Obis* 138: 326-334.

Feare C.J., Gill E.L. & Masanobu F. 1995. Behavioural defence by Sooty terns *Sterna fuscata* against tick infestation? *Ibis* 137: 116.

Veen J. 1977. Functional and causal aspects of nest distribution in colonies of the Sandwich Tern (*Sterna s. sandvicensis* Lath.). *Behaviour Suppl.* 20: 1-193 □